

‘Αγρότης της Χρονιάς 2018’

**Εισροές, συγκρότηση και αποδοτικότητα
εκμεταλλεύσεων**

Ηλίας Γ. Ελευθεροχωρινός
Ομότιμος καθηγητής, Τμήμα **Γεωπονίας**
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Μέλος Ελληνικής Γεωργικής Ακαδημίας

eleftero@agro.auth.gr

Λάρισα 20/01/2018

Αποδοτικότητα (κέρδος)

Συγκρότηση

Κεφάλαιο/εισροές

**Γεωργική
εκμετάλλευση**

Έδαφος

Εργασία

Εισροές

Σπόροι-φυτά

Λιπάσματα

Γεωργικά φάρμακα

Ενέργεια/καύσιμα

Αρδευτικό νερό

Συγκρότηση αποδοτικότερων εκμεταλλεύσεων

Υφιστάμενη κατάσταση ελληνικής γεωργίας;

Υφιστάμενη κατάσταση στην ελληνική γεωργία

Απουσία **αγροτικής πολιτικής** στην παραγωγή προϊόντων

Ανυπαρξία κρατικών **συμβουλευτικών** υπηρεσιών

Απουσία **εστιασμένης** εθνικής γεωργικής **έρευνας**

Πλήρως **εξαρτημένη** γεωργία από **ιδιωτικό τομέα**

Απουσία **γεωργικών φαρμάκων** σε ορισμένες καλλιέργειες

Υφιστάμενη κατάσταση στην ελληνική γεωργία

Γερασμένος γεωργικός πληθυσμός

Ανεπαρκής κατάρτιση αρκετών γεωργών

Απουσία **συνεργασίας** μεταξύ γεωργών και ιδρυμάτων

Απουσία υγιούς αγροτικού **συνεργατισμού**

Μικρό μέγεθος των περισσότερων εκμεταλλεύσεων

Πολυτεμαχισμός γεωργικής γης (απουσία αναδάσμου)

Μικρό ποσοστό **επιχειρηματικής γεωργίας**

Υφιστάμενη κατάσταση στην ελληνική γεωργία

Περιορισμένες επενδύσεις σε:

Αγροτικούς δρόμους

Αρδευτικά δίκτυα

Λεκάνες συλλογής όμβριων υδάτων

Σύγχρονο εξοπλισμό διαχείρισης φυσικών πόρων

Προστασία παραγωγής από φυσικά φαινόμενα

Υφιστάμενη κατάσταση στην ελληνική γεωργία

Αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών ενισχύσεων

Μεγαλύτερο ενδιαφέρον στην **απορρόφηση** των **ενισχύσεων** και λιγότερο στην **αξιοποίησή** τους

Σημαντική **μείωση** της έκτασης **καλλιεργειών** καπνού, ζαχαροτεύτλων, μαλακού σιταριού και οσπρίων

Επέκταση της **βαμβακοκαλλιέργειας** σε μη γόνιμα εδάφη και σε περιοχές οριακής προσαρμοστικότητας

Εκπαίδευση **μη γεωργών**

Ενισχύσεις για βελτίωση αγροτικών εκμεταλλεύσεων

‘Επίασαν τόπο’

Εκσυγχρονισμός των εκμεταλλεύσεων
(μηχανολογικός εξοπλισμός, εγκαταστάσεις)

Η μόνη **παρασπονδία** είναι η αγορά **πολλών** και μεγάλης **ιπποδύναμης** γεωργικών ελκυστήρων (**τρακτέρ**)

Υφιστάμενη κατάσταση στην ελληνική γεωργία

Αύξηση **απόδοσης καλλιεργειών**

Βελτίωση **ποιότητας** προϊόντων

Βελτίωση της **βιωσιμότητας** της γεωργίας

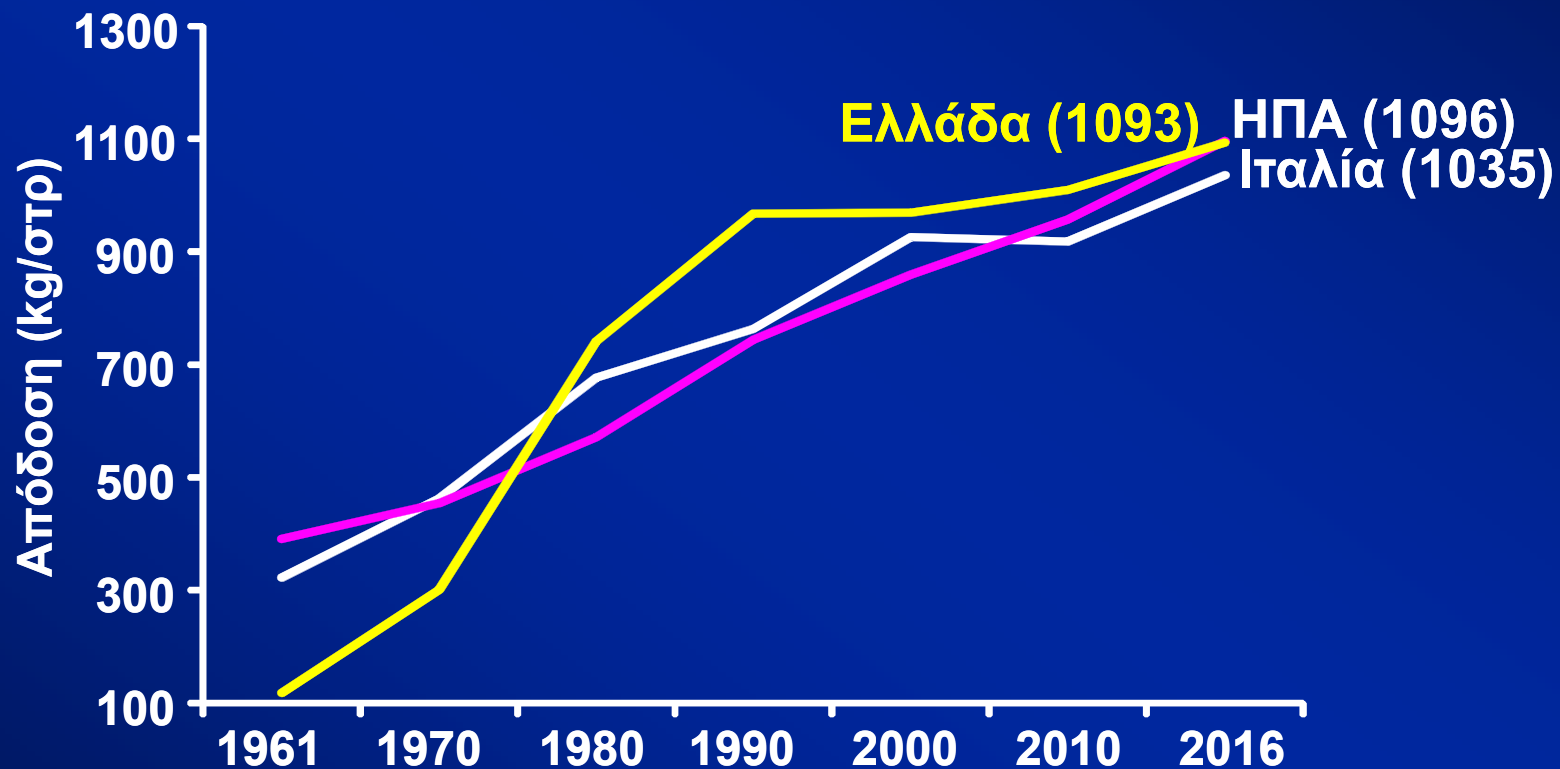
Βελτίωση του **βιοτικού επιπέδου** της υπαίθρου

Αύξηση της **απασχόλησης**

Βελτίωση της ελληνικής **οικονομίας**

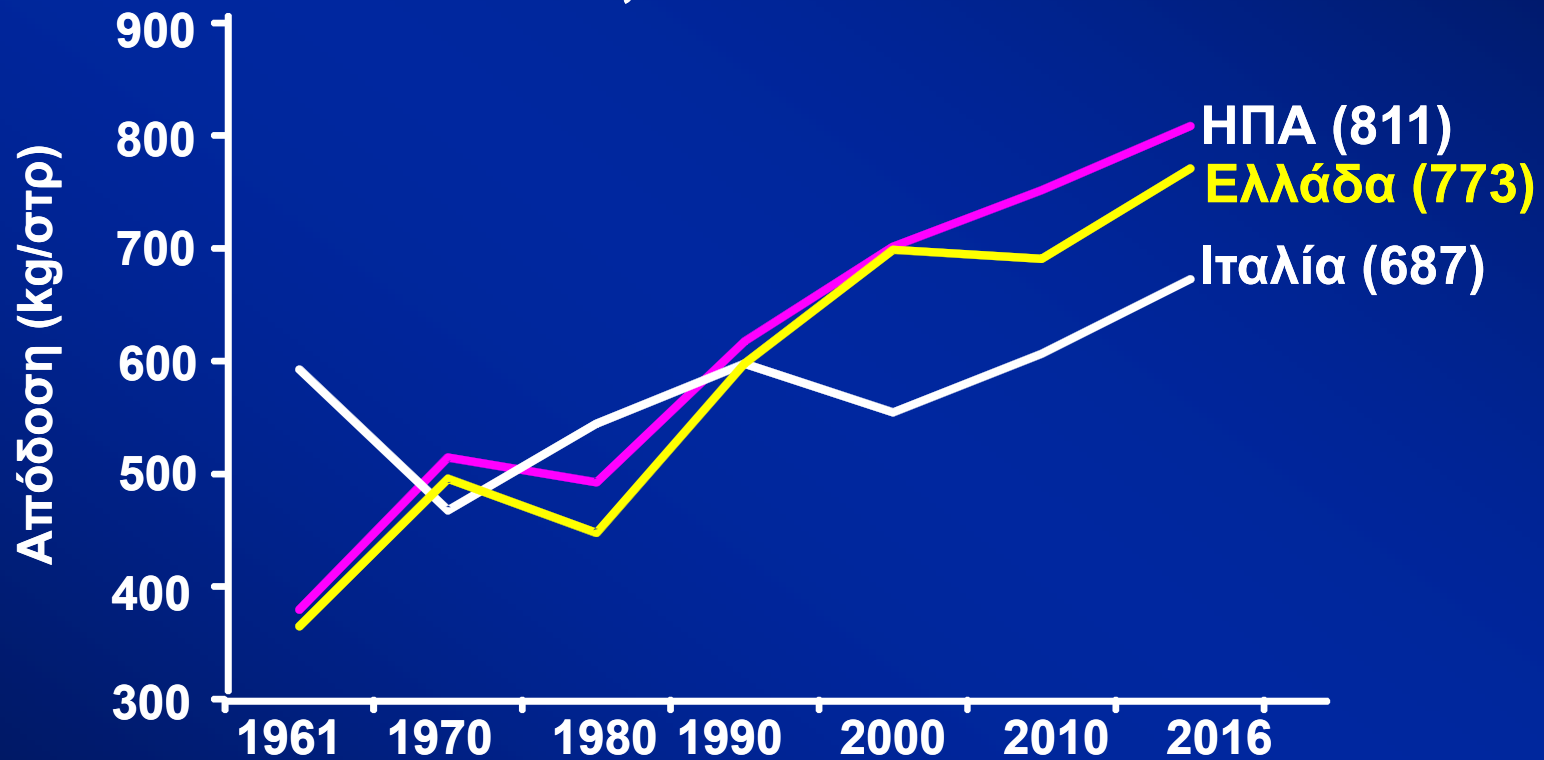
Πορεία (1961-2016) απόδοσης αραβοσίτου

Ελλάδα, Ιταλία και ΗΠΑ

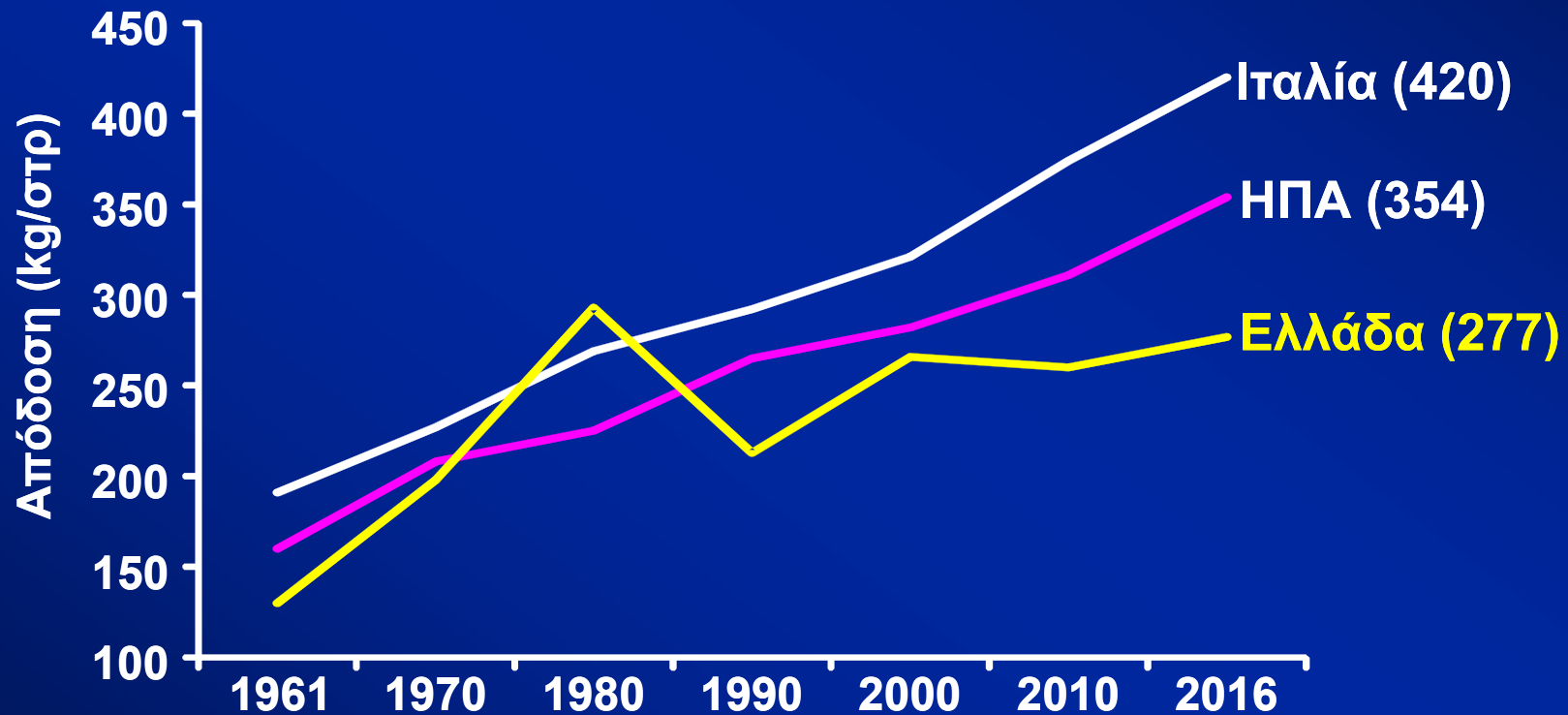
Πορεία (1961-2016) απόδοσης ρυζιού

Ελλάδα, Ιταλία και ΗΠΑ

Πορεία (1961-2016) απόδοσης σιταριού

Ελλάδα, Ιταλία και ΗΠΑ

Υφιστάμενη κατάσταση στην Ευρωπαϊκή γεωργία

Η Ευρώπη ενδιαφέρεται περισσότερο για τη **βιομηχανία** και λιγότερο για τη **γεωργία**

Η Ευρώπη ενδιαφέρεται κυρίως για τη γεωργία των «**Κανονισμών**», των «**Οδηγιών**» και των «**Αριθμών**» και **λιγότερο** για τη γεωργική **παραγωγή**

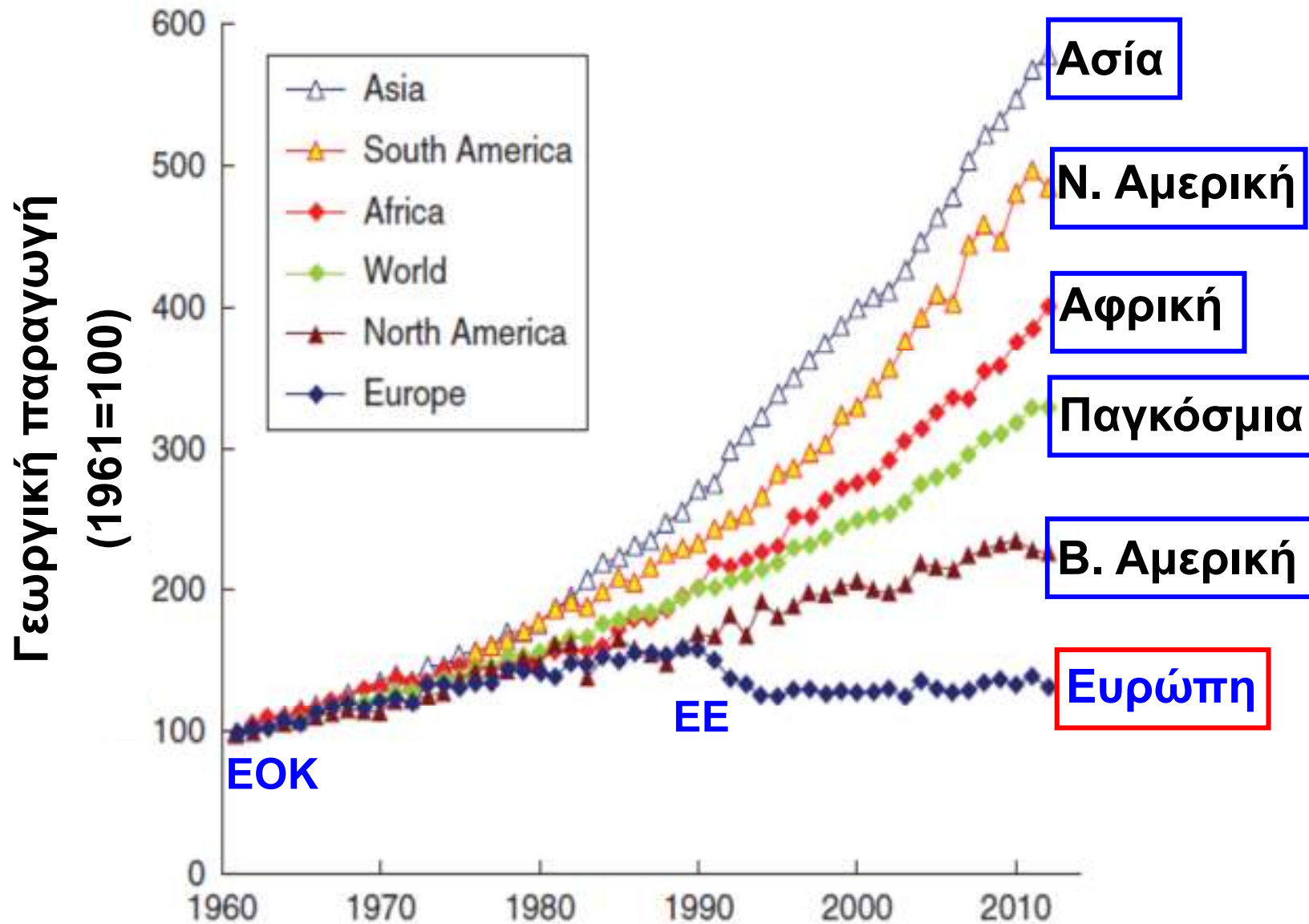

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (**ΚΑΠ**) χαράσσεται και αποφασίζεται από **Νομικούς** και **Οικονομολόγους** και όχι από Γεωτεχνικούς

Στόχοι και επιδιώξεις ΕΟΚ (1957)

Την **ενίσχυση** της **ανταγωνιστικότητας** της **βιομηχανίας**

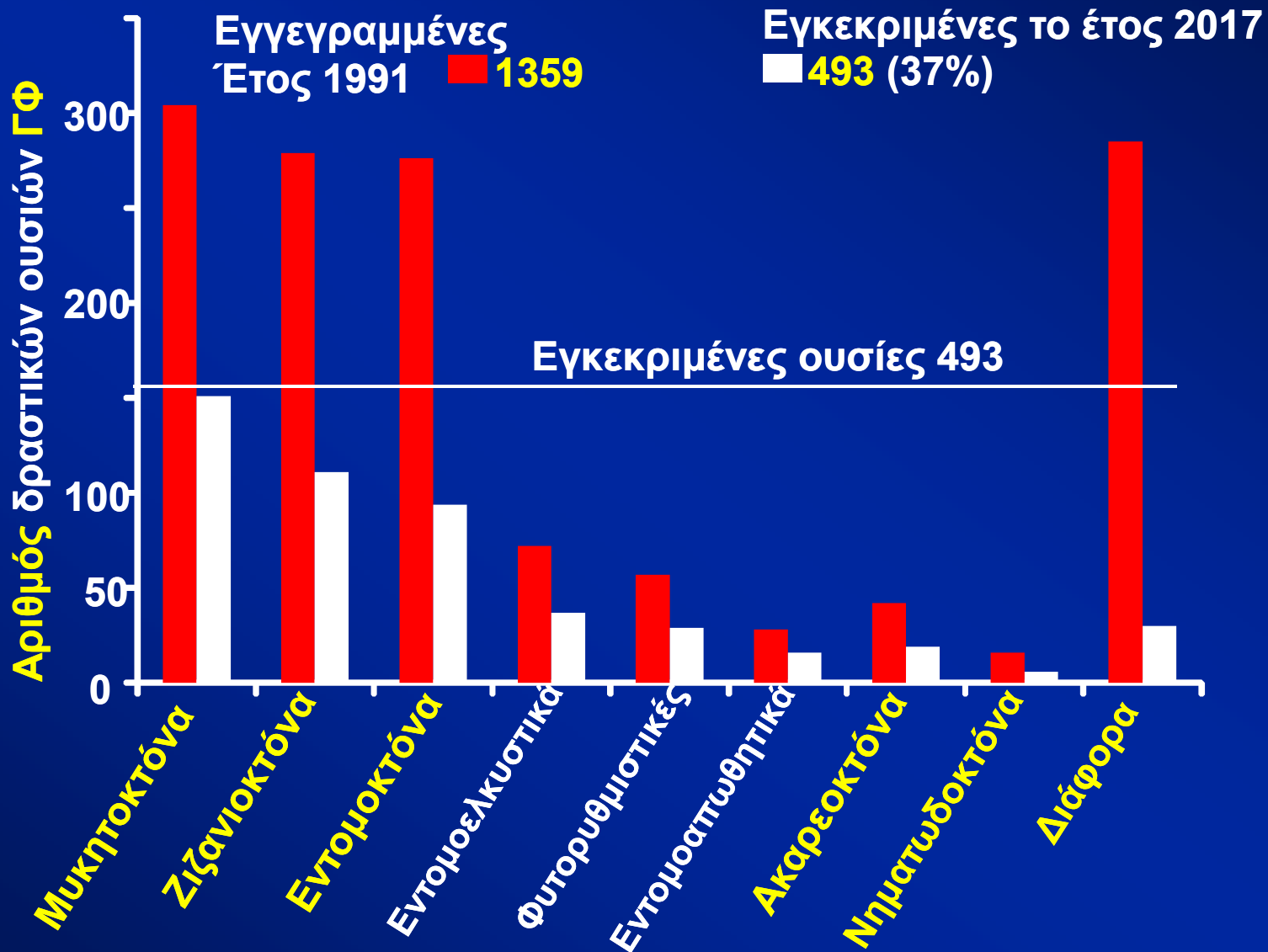
Κοινή πολιτική στον τομέα της **γεωργίας**, της αλιείας (ΚΑΠ), της ενέργειας και σταδιακά σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας

Πορεία γεωργικής παραγωγής ανά ήπειρο/χώρες

Σχετική αύξηση γεωργικής παραγωγής (τόνοι τροφίμων, 1961-2012) [Annals of Botany 114: 1571–1596, 2014]

Μείωση γεωργικών φαρμάκων στην Ευρώπη

2017 (<http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public>)

Προτάσεις/απαιτήσεις/προϋποθέσεις;

Συγκρότηση αποδοτικότερων εκμεταλλεύσεων

Υφιστάμενη κατάσταση ελληνικής γεωργίας;

Απαιτήσεις για συγκρότηση αποδοτικότερων εκμεταλλεύσεων

Υπαρξη κεφαλαίων

Έδαφος (χωράφια)

Εγχειοβελτιωτικά έργα

Εγκαταστάσεις-κτίσματα

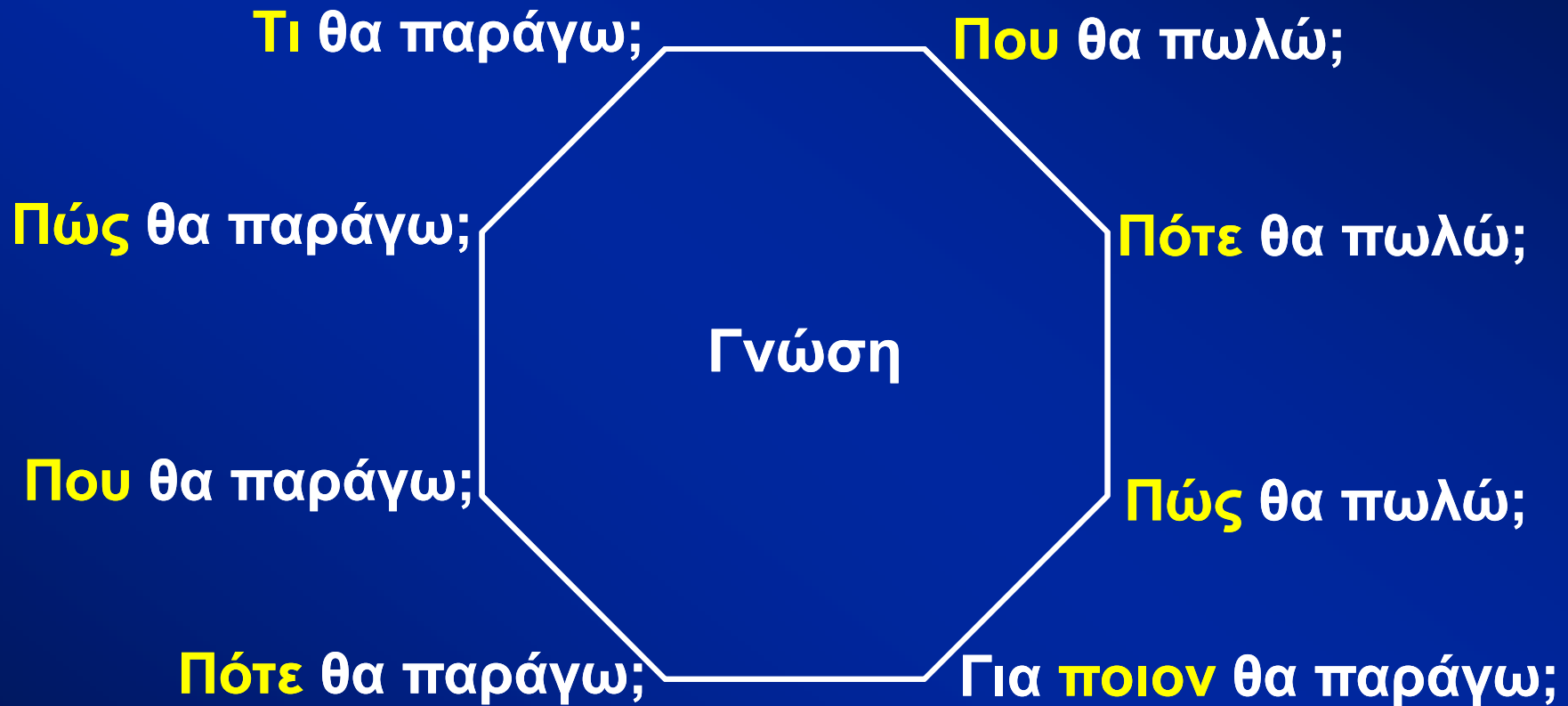
Πολυετείς φυτείες/ετήσιες καλλιέργειες

Γεωργικός μηχανολογικός εξοπλισμός

Χρήματα για εργασία και αγορά εφοδίων-εισροών
(σπόροι, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, καύσιμα κ.ά.)

Γνώση

Πρώτα πουλάμε και μετά παράγουμε προϊόντα

Παράγουμε περισσότερα από δύο προϊόντα

Τι θα παράγω;

Τι θα καλλιεργώ;

Καλλιέργειες για προϊόντα επιβίωσης της ανθρωπότητας

Τρόφιμα

Σιτάρι

Ρύζι

Ζωοτροφή

Σόγια

Αραβόσιτος

Φρούτα

Λαχανικά

Πατάτα

Τομάτα

Ίνες

Βαμβάκι

Ελαιοκράμβη

Βιοκαύσιμα

Ηλίανθος

Τι θα παράγω;

Εξαγόμενα προϊόντα

Φρούτα
Λαχανικά
Βαμβάκι
Καπνός
Ελαιόλαδο
Βρώσιμες ελιές
Σταφίδα
Ρύζι

Εισαγόμενα προϊόντα

Ζωοτροφές
Φρούτα
Λαχανικά
Δημητριακά
Όσπρια
Ποτά
Ζάχαρη
Μέλι
Τρόφιμα

Τι θα καλλιεργώ;

Εξαγωγές/εισαγωγές προϊόντων

Ροδακινιά, βερικοκιά, μηλιά, κερασιά, εσπεριδοειδή
Μικρά οπωροφόρα (**ακτινίδιο**)

Ελιά

Άμπελος

Κηπευτικά

Βαμβάκι

Καπνός

Ζαχαρότευτλα

Σκληρό **σιτάρι**

Μαλακό σιτάρι

Ρύζι

Κτηνοτροφικά φυτά

Όσπρια

Αρωματικά φυτά

Ενεργειακά φυτά

Νέες καλλιέργειες

Πώς θα επιλέξω τις καλλιέργειες ανά περιοχή;

Κριτήρια

Προσαρμοστικότητα των καλλιεργειών

Εδαφοκλιματολογικές **συνθήκες**

Υφιστάμενος μηχανολογικός **εξοπλισμός**

Ύψος **επένδυσης**

Ειδικές **γνώσεις**, δεξιότητες και εμπειρίες

Ευκολία **διάθεσης** παραγόμενων **προϊόντων**

Πώς θα παράγω προϊόντα;

Σύστημα παραγωγής που διασφαλίζει

**Επάρκεια
Ποιότητα
Ασφάλεια προϊόντων**

**Προστασία
περιβάλλοντος**

**Κοινωνική
αποδοχή**

**Οικονομική
βιωσιμότητα**

**Άριστος συνδυασμός συντελεστών παραγωγής
(έδαφος, εργασία, κεφάλαιο) και γεωργικών πρακτικών**

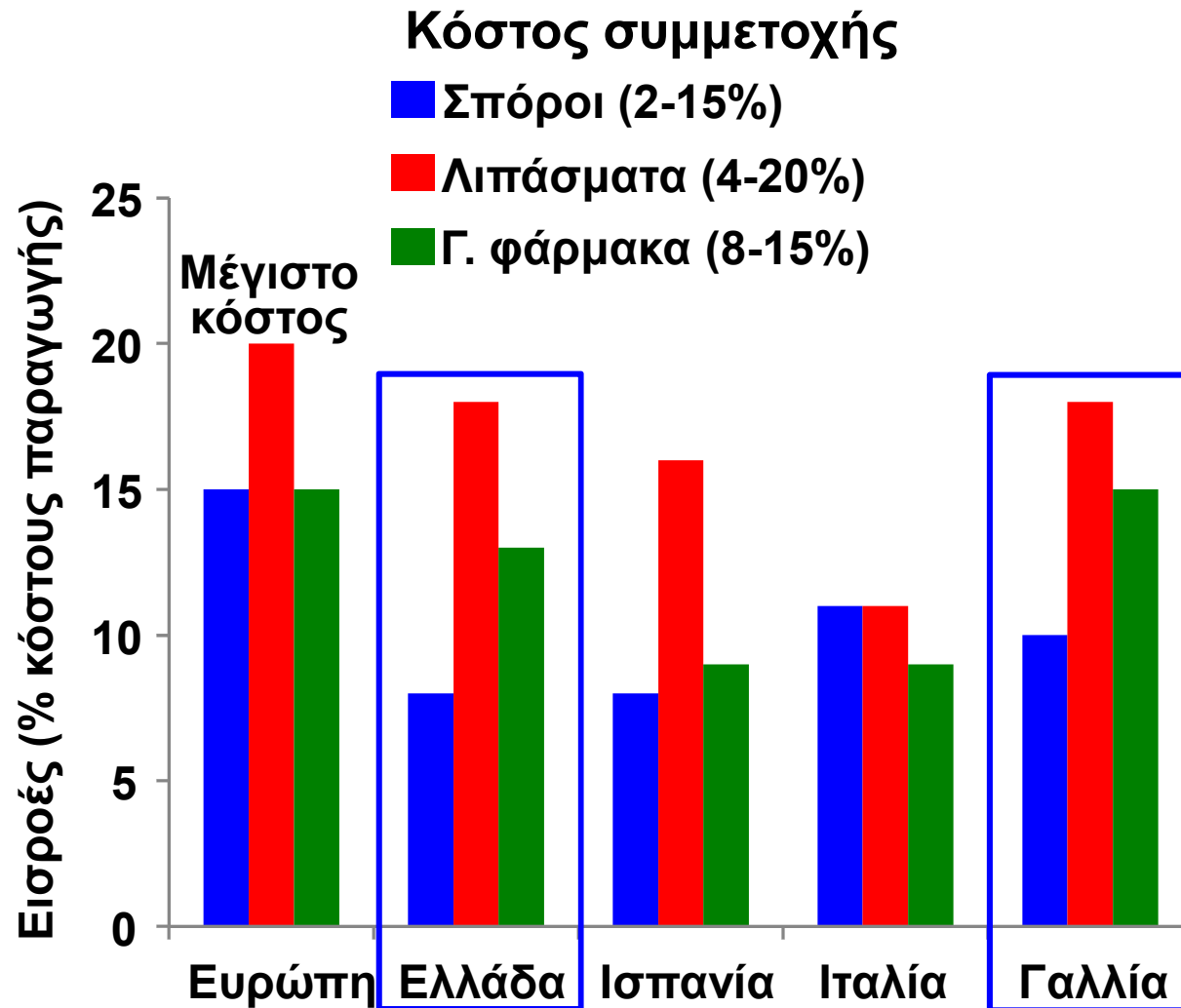

Μείωση κόστους παραγωγής

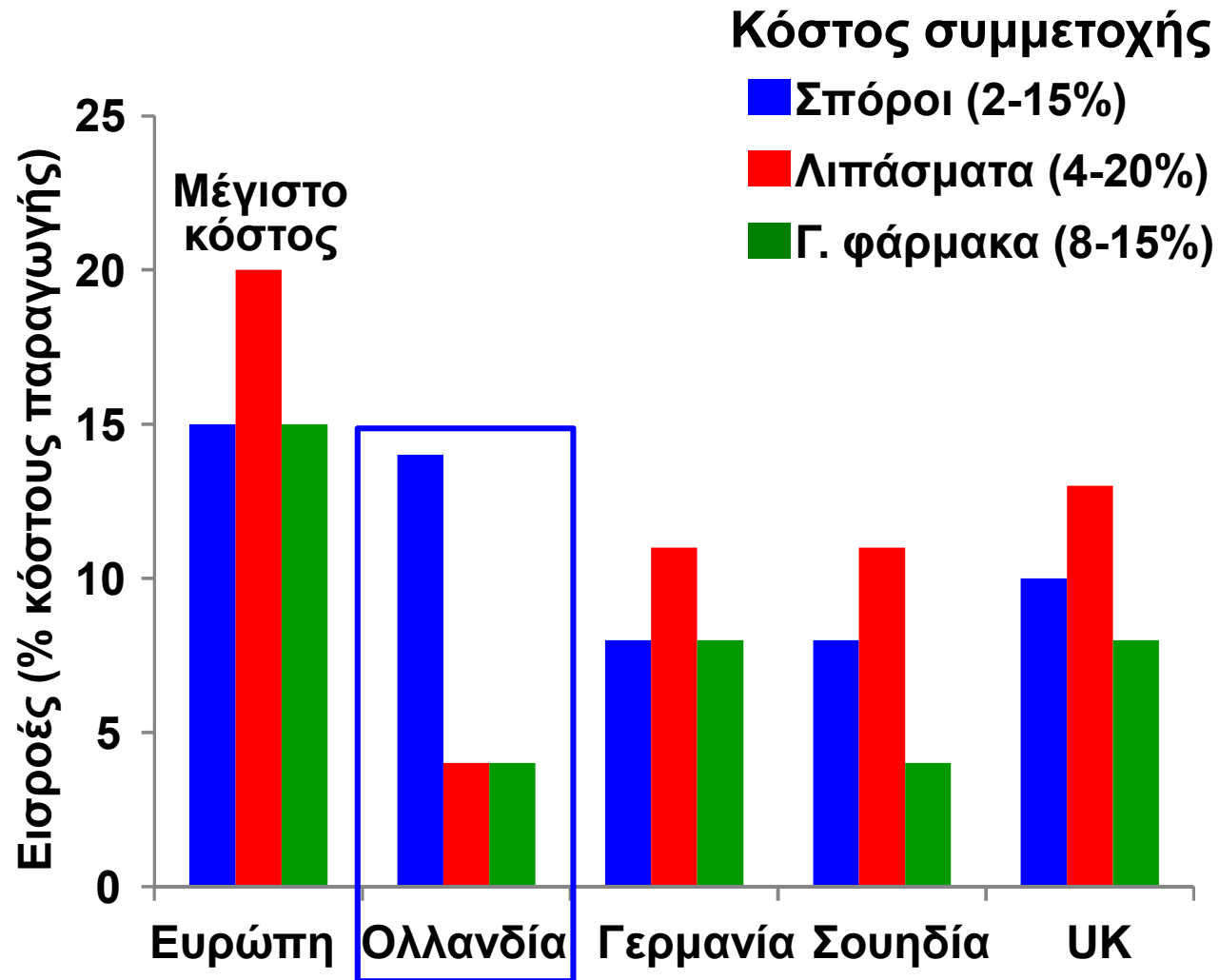
Μείωση κόστους γεωργικών εισροών

Κόστος συμμετοχής εισροών (%) στην παραγωγή (Ευρώπη)

Overview of the Agricultural Inputs Sector in the EU (2015)

Κόστος συμμετοχής εισροών (%) στην παραγωγή (Ευρώπη)

Overview of the Agricultural Inputs Sector in the EU (2015)

Συγκρότηση αποδοτικότερων εκμεταλλεύσεων

Αύξηση κέρδους (βελτίωση βιωσιμότητας)

**Αύξηση εσόδων
εκμετάλλευσης**

**Μείωση κόστος
παραγωγής**

**Βελτίωση
ανταγωνιστικότητας**

Μέτρα αύξησης εσόδων εκμεταλλεύσεων

Ορθολογική χρήση **εισροών**

Αύξηση της **απόδοσης** των καλλιεργειών

Βελτίωση της **ποιότητας** των προϊόντων

Καλή συσκευασία, μεταποίηση, μεταφορά και εμπορία

Υψηλή **τιμή διάθεσης προϊόντων**

Μέτρα μείωσης κόστους παραγωγής

Μείωση **ΦΠΑ** στα γεωργικά εφόδια

Μείωση **φορολογικών** συντελεστών

Μείωση **ασφαλιστικών εισφορών**

Μείωση τιμής **πετρελαίου** κίνησης

Μείωση κόστους **ηλεκτρικής ενέργειας**

Χορήγηση χαμηλότοκων **δανείων**

Μείωση **τιμών αγοράς** γεωργικών εφοδίων

Αλλαγή νοοτροπίας των εμπλεκόμενων με τη γεωργία

Συνεργασία

Συνεργασία

Συνεργασία

Συνεργασία

Μέτρα επιτυχούς συγκρότησης εκμεταλλεύσεων

Αναβάθμιση του ρόλου των υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ

Βελτίωση των αγροτικών υποδομών

Οργάνωση των γεωργικών εφαρμογών-συμβούλων

Χρηματοδότηση εστιασμένης γεωργικής έρευνας

Μέτρα επιτυχούς συγκρότησης εκμεταλλεύσεων

Σύνδεση **ενισχύσεων** με **παραγωγή** ποιοτικών **προϊόντων**

Ενίσχυση για την **προώθηση** των αγροτικών προϊόντων

Ενίσχυση επενδύσεων για συσκευασία, τυποποίηση, αποθήκευση, μεταφορά και εμπορία προϊόντων

Ενίσχυση για δημιουργία **ομάδων παραγωγών**

Ασφάλιση των εκμεταλλεύσεων

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας

